

DE BOMBARDEMENTEN

Eric Vermeirsch

Ik reed samen met een vriend ergens naar toe, ik weet niet meer hoe het ter sprake kwam maar naar aanleiding van mijn leeftijd waarschijnlijk stelde hij mij de vraag “Je hebt dus de bombardementen nog meegemaakt?”. Ja zeker, ik herinner mij dat nog, ondanks mijn toendertijd jeugdige leeftijd. Om alle misverstanden te vermijden: het betreft hier wel bombardementen uitgevoerd tijdens wereldoorlog twee. En het is misschien wel interessant één en ander op te schrijven, want straks zijn al degenen overleden die er nog persoonlijke herinneringen aan hebben.

Toen ik vier jaar oud was, in 1944 dus, werden verschillende plaatsen in ons land regelmatig gebombardeerd door Amerikaanse en Engelse vliegtuigen. Dit ter voorbereiding van de landing in Normandië. Het lag wel in de bedoeling strategische doelen te treffen: havens, spoorwegstations, bruggen. Wie dus in de nabijheid van dergelijke doelen woonde kreeg er min of meer regelmatig van langs. Wij woonden toen op de rand van het havengebied Gent (Blaisant Vest) en kregen dus regelmatig ons deel van de ‘collateral damage’. Maar wij hadden mogelijkheden om ons te beschermen, men had voor ons gezorgd (sic). Enkele straten verder had men een ‘abri’ (schuilplaats) gebouwd. Om die te bereiken was het lopen van de Olmstraat (nu Kaprijke-

straat) tot aan het voormalig brugje ter hoogte van Vogelenzang, rechtover een vroegere textielfabriek. Voor zover ik mij goed herinner een constructie die geleek op een grote molshoop met een toegangsdeur. Van buiten af gezien was het een enorme hoop aarde. Wat er onder die aarde zat, kan ik mij niet herinneren, het zou mij niet verwonderen moest de draagconstructie uitsluitend uit metalen golfplaten hebben bestaan. In ieder geval was de Führerbunker in Berlijn flink wat steviger gemaakt. Wij hadden echter niet veel keuze, ons huisje had geen kelder. Dus bij bombardementen: allen daarheen. En dat was geen wandeling! Wij hoorden de sirenes loeien en iedereen in mijn straatje verliet zijn huisje en liep in paniek naar de ‘schuilkelder’. Ik zie nog duidelijk voor mijn ogen hoe een oude buurvrouw door de grote schrik onder weg ten val kwam op een aardeweg, waardoor haar benen erg geschonden werden en hevig bloeden. Ik veronderstel dat het een tamelijk grote troep vliegtuigen moest geweest zijn, en dat de bommen niet ver af vielen, want de schrik bij de mensen was zeer groot.

Daar zaten wij dan als konijnen in hun hol. Nadat het geweld begon te luwen trokken wij weer naar huis. Ik zie nog een wanduurwerk op onze vloer liggen, afgevallen door de schok van de vallende bommen. Het moet deze keer dus wel zeer dicht bij geweest zijn. Maar we raakten niet steeds tijdig in ‘onze’ bunker. Op een keer doken wij noodgedwongen café ‘t Tonneke’ binnen, op de hoek van onze straat. Dat huis had namelijk een kelder. Die zat stampvol en de mensen huilden van angst. Iemand stond recht en had dat beter niet gedaan. Toevallig viel er een bom in de nabijheid en hij werd door de schok (of de luchtverplaatsing?) door de kelder geslingerd, bovenop de anderen. Ook dat hebben wij overleefd.

En dan was er nog een derde mogelijkheid. Onze geallieerde vrienden konden ook zeer onverwacht en vlug komen overvliegen, zodat mijn ouders het niet meer veilig vonden het huis te verlaten. Doch wat is veilig? Wel, als je foto’s bekijkt van gebombardeerde huizen kun je vaststellen dat er soms nog wel iets overeind blijft: dat is dan meestal de trap. Dus op een keer zaten mijn ouders samen met mij onder de trap, terwijl de bommen niet al te ver neervlogen, te oordelen aan de klappen. Ik zie nog altijd het beeld voor mijn ogen van mijn vader. Hij beefde van schrik en zijn tanden klapten hoorbaar tegen elkaar. Hij ging nooit naar kerk of kluis, was zelfs niet godsdienstig opgevoed, één god in drie personen of omgekeerd: voor hem was het allemaal het zelfde. Doch nu zat hij met een fles wijwater in zijn hand! Je weet maar nooit waarvoor het goed kan zijn. Het moet die nacht toch wel heel hevig geweest zijn, want toen het ergste over, was besloten zij niet naar boven te gaan maar de matrassen naar beneden te halen. Maar daarvoor was geen plaats genoeg onder de trap,

dat plekje werd dus alleen voor mij gereserveerd.

En het kon nog erger. Naarmate de dag van de landing naderde werden de bombardementen altijd maar veelvuldiger en heviger. Daarom besloten mijn ouders naar veiliger oorden te vertrekken. Wat kleren en mondvoorraad in een houten wasmand geladen en op weg, te voet natuurlijk, richting Sint-Amandsberg. Dat was dan bij familie van mijn vader, die in een huis woonden met kelder en niet zo dicht bij het havengebied. Op weg naar daar, toch wel een 5 km ver, zagen wij op klaarlichte dag de vliegtuigen boven ons vliegen en bommen werpen. Wat een miserie! Hoelang die verhuisperiode heeft geduurd, weet ik niet meer. Ondanks de schrik en allerlei ongemakken werd er toch nog wel eens gelachen.

Al het bovenstaande heb ik meegemaakt, het zijn herinneringen. Doch ik was, gelukkig, nog een kind dat wel alles vaststelde maar er emotioneel weinig hinder van ondervond. Voor mijn ouders echter en de andere volwassenen moet het een verschrikkelijke tijd geweest zijn. Wat er momenteel gebeurt in de Arabische landen: je denkt er wel eens over na, en je stelt je wel enkele vragen...

Met dank aan Georges Antheunis

Noot

In de directe omgeving waren er twee schuilplaatsen. In de inventarislijsten van de Dienst Openbare Schuilplaatsen vond Georges Antheunis (Dienst Stadsarcheologie, Gent) volgende gegevens: bunker nr.11, Vogelenzang/Molenaarsstraat, in gebruik genomen vanaf augustus 1941, plaats voor 125 personen; bunker nr.60, Blaisantvest (te situeren aan de huidige kerk), in gebruik genomen vanaf december 1943, plaats voor 200 personen. In de tekst worden herinneringen aan bunker nr. 11 beschreven. Foto's zijn helaas niet beschikbaar.